Noord- en Oost-Gelderland

Jaarstukken 2020 GGD Noord- en Oost-Gelderland

2020

© GGD Noord- en Oost-Gelderland

Warnsveld, 19 maart 2021

Voorwoord

Publieke Gezondheid

Het jaar 2020 heeft de samenleving en zeker ook de GGD NOG voor grote uitdagingen gesteld. In maart kwam door de coronamaatregelen voor een aantal teams het werk stil te liggen, terwijl voor andere teams de werkdruk enorm steeg. Alle medewerkers hebben een aanwijsbrief ontvangen, die het mogelijk maakte dat men op andere werkzaamheden ingezet kon worden. Het stilvallen van werkzaamheden heeft naast capaciteit voor de coronabestrijding ook gezorgd voor innovatie. De Jeugdgezondheid heeft bijvoorbeeld door beeldbellen de afspraken met ouders en kinderen deels kunnen voortzetten.
In geen ander jaar was de aandacht voor het werk van de GGD zo groot. We hebben een enorme stijging van het aantal bezoekers van onze website en het aantal bellers gezien. Ook was de GGD NOG dagelijks in het nieuws, zowel regionaal als landelijk. Om alle vragen aan de GGD goed op te kunnen vangen hebben we de methodiek van klantreizen ingezet, zodat bezoekers en bellers snel een passend antwoord op hun vragen krijgen.

Bestuur en Organisatie

De organisatie heeft door de focus op coronabestrijding een turbulent jaar achter de rug. De ontwikkeling rond zelforganisatie is noodgedwongen op pauze gezet. Er zijn twee interim managers ingezet om de grootste knelpunten op te lossen. Aan de andere kant is er in korte tijd een projectorganisatie COVID-19 opgezet, die snel en adequaat kan opschalen en reageren op nieuwe ontwikkelingen en vragen.

Samen krijgen we Corona onder controle

Met trots kijken we terug op een moeilijk jaar. In de eerste plaats is het dankzij de grote inzet van velen, zowel onze medewerkers als partners uit andere organisaties, mogelijk geweest zo goed en snel mogelijk aan de verwachtingen tegemoet te komen. Zelden was er planning mogelijk voor langer dan een maand vooruit, vaak werden we pas door een persconferentie van het kabinet op de hoogte gebracht van nieuwe omstandigheden en vragen. En ondanks dat zijn er in korte tijd zorghotels ingericht, 7 testlocaties in de regio opgezet, vele thuistesten afgenomen, honderden bron- en contactonderzoekers aangenomen, opgeleid en ingezet. Ook is in december gestart met de voorbereidingen voor de vaccinatiecampagne. Alles draait 7 dagen per week door. Inwoners zijn betrokken via klantreizen, coronapeilingen en dashboards.

Verantwoording

In het jaarverslag beschrijven wij wat is gerealiseerd van de prioriteiten die het algemeen bestuur (AB) in de Programmabegroting 2020 heeft vastgesteld. Daarnaast staat de financiële verantwoording in de Jaarrekening 2020. Het publieksjaarverslag vindt u via de website www.ggdnog.nl.

Warnsveld, 19 maart 2021

Het dagelijks bestuur GGD Noord- en Oost-Gelderland

Mevr. drs. J.J. Baardman
Directeur publieke gezondheid

C.M. de Waard-Oudesluijs MSc,
voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Besluit 5
Deel 1: Jaarverslag 6
1. Bestuurlijk kader 7
1.1. Jaarstukken 7
1.2. Kerngegevens 8
2. Programmaplan 11
2.1. Inleiding 11
2.2. Programma Jeugdgezondheid 12
2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg 15
2.4. Programma Kennis en expertise 19
2.5. Overhead 22
2.6. Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten 24
3. Paragrafen 26
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26
3.2. Financiering 28
3.3. Bedrijfsvoering 28
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen 30
3.5. Verbonden partijen 30
3.6 Overzicht kosten COVID-19 31
Deel 2: Jaarrekening 33
4 Jaarrekening 34
4.1. Balans per 31 december 2020 34
4.2. Overzicht van baten en lasten 2020 GGD NOG 36
4.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 37
4.4. Toelichting op de balans per 31 december 2020 38
4.6. Overzicht taakvelden 45
4.7. Incidentele baten en lasten 46
4.8. Niet uit de balans blijkende verplichtingen 46
5.1. Bezoldiging topfunctionarissen 48
6. Schatkistbankieren 50
7. Controleverklaring 51
8. Bijlagen 52
Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg 52
Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ 53
Bijlage 3: Afrekening algemene Inwonerbijdrage 54

EEN GEZOND HOUVAST

Besluit

Het algemeen bestuur van GGD Noord- en Oost-Gelderland; ·

BESLUIT:

1. het Jaarverslag en de Jaarrekening 2020 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland vast te stellen;
2. het positieve saldo van totaal afgerond € 69.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten

Aldus besloten in de openbare vergadering van 8 April 2021

Mevr. drs. J.J. Baardman
directeur publieke gezondheid

C.M. de Waard-Oudesluijs MSc,
voorzitter

Deel 1: Jaarverslag

1. Bestuurlijk kader

1.1. Jaarstukken

Jaarverslag

In het jaarverslag over 2020 leggen wij als dagelijks bestuur verantwoording af over de realisering van het programmaplan uit de Programmabegroting 2020 en de uitvoering van de reguliere werkzaamheden in 2020. Het algemeen bestuur heeft deze begroting op 4 juli 2019 vastgesteld en geactualiseerd met een viertal begrotingswijzigingen, waarvan de vierde begrotingswijziging op 19 november 2020 is vastgesteld. In de programmabegroting staan bij de beleidsprioriteiten indicatoren, die zo duidelijk mogelijk aangeven wanneer de doelstelling is bereikt.

Met de kleuren van het verkeerslicht rood, geel en groen geven wij aan of een beleidsprioriteit wel, deels of niet is gerealiseerd. Wij geven een korte toelichting op bijzonderheden en actuele ontwikkelingen.

Wij gaan in het jaarverslag ook in op de uitvoering van de voornemens en activiteiten uit de bedrijfsvoeringparagrafen:

- Weerstandsvermogen risicobeheersing en kengetallen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

Jaarrekening

De jaarrekening vormt de financiële jaarafsluiting. Voor de bestemming van het gerealiseerde financiële resultaat doen wij een voorstel dat nog niet in de jaarrekening is verwerkt.

1.2. Kerngegevens

Werkgebied 2020

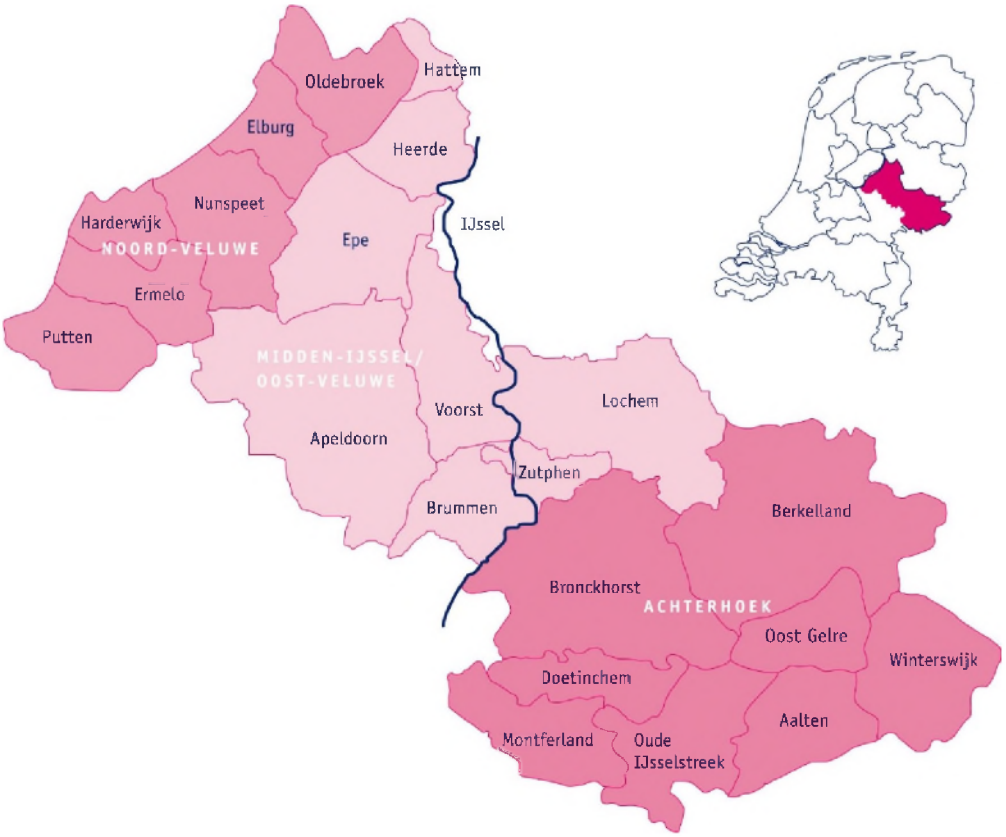

Deelnemende gemeente en inwonertallen per 31-12-2020

Aantal deelnemende gemeenten	22
Totaal aantal inwoners	831.319

Regio Noord-Veluwe	
Elburg	23.429
Ermelo	27.017
Harderwijk	48.722
Nunspeet	28.029
Oldebroek	23.756
Putten	24.370
Totaal aantal gemeenten	**175.323** 6

Regio Midden-IJssel/ Oost-Veluwe	
Apeldoorn	164.770
Brummen	20.877
Epe	33.197
Hattem	12.226
Heerde	18.774
Lochem	33.944
Voorst	24.797
Zutphen	48.099
Totaal aantal gemeenten	**356.684** 8

Regio Achterhoek	
Aalten	27.120
Berkelland	43.846
Bronckhorst	36.083
Doetinchem	58.263
Montferland	36.038
Oost-Gelre	29.572
Oude IJsselstreek	39.349
Winterswijk	29.041
Totaal aantal gemeenten	**299.312** 8

Personeelsbestand per 31-12-2020

	in vaste dienst	in tijdelijke dienst	uitzend-krachten	totaal
Aantal medewerkers	222	52	459	733
Aantal fte's	168	28	n.v.t	196

Totaal lasten en baten jaarrekening 2020

X € 1.000

Rekening van baten en lasten GGD NOG	Rekening 2020
Baten	29.911
Lasten	29.851
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**60**
Mutaties reserves	9
Gerealiseerd resultaat	**69**

Verdeling totale lasten 2020 (x € 1.000)

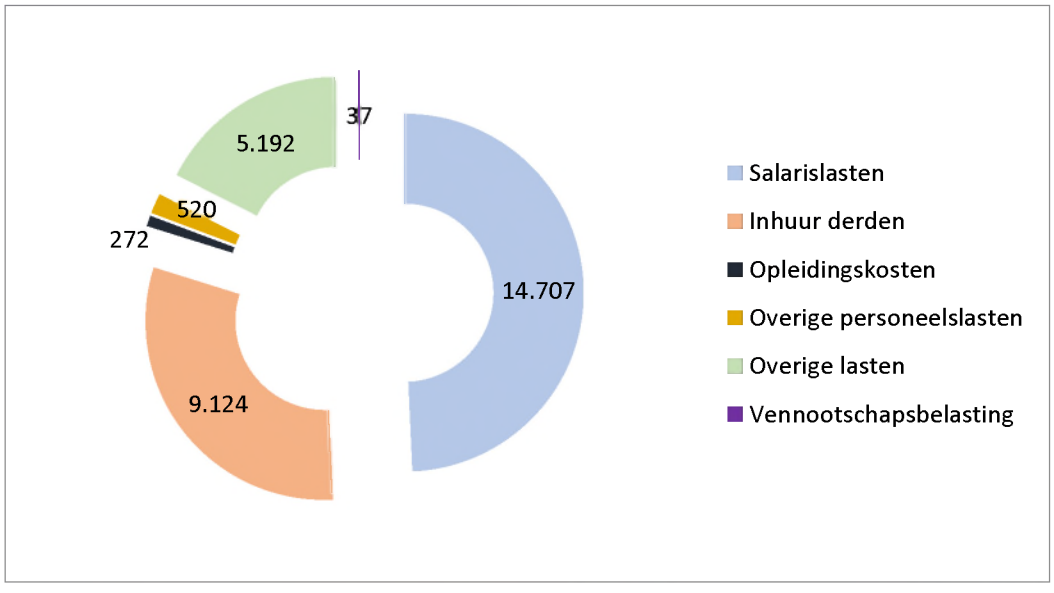

Het totaal lasten ad € 29.851.000 is in bovenstaande grafiek verdeeld over de categorieën. Door de inzet van uitzendkrachten met betrekking COVID-19 is de categorie inhuur een derde deel van de totale kosten.

Verdeling totale lasten 2020 per programma (x € 1.000)

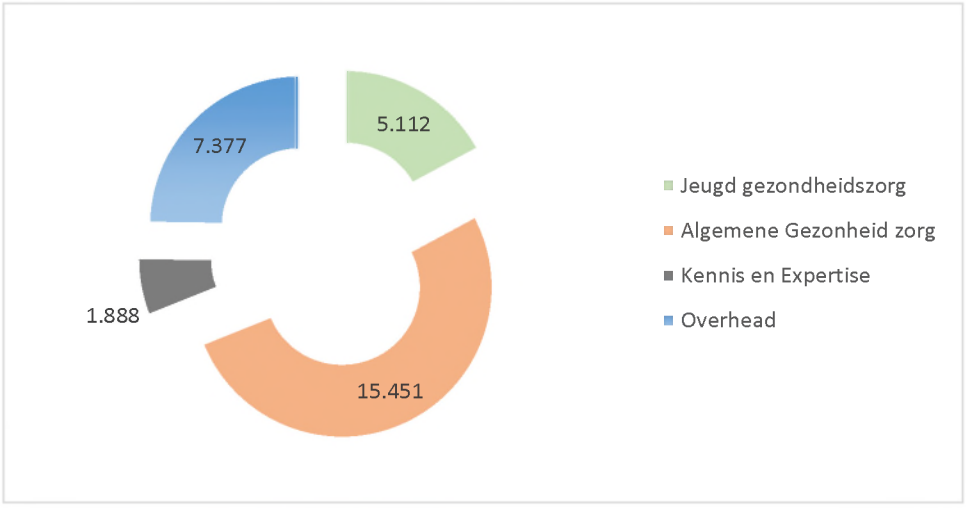

In bovenstaande grafiek zijn de lasten verdeeld naar programma. Het onderdeel Algemene Gezondheid zorg is als gevolg van COVID-19 fors gestegen.

Verdeling totale baten 2020 (x € 1.000)

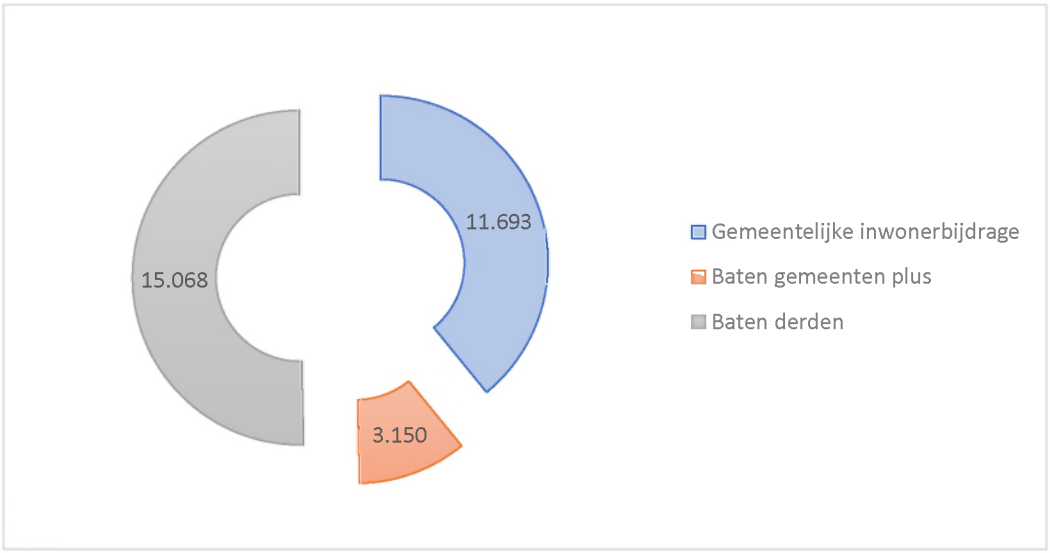

In deze tabel zijn de baten ad € 29.911.000 verdeeld over bovenstaande categorieën. De vergoeding ad € 12.118.000 voor de gemaakte kosten in verband met COVID-19 zijn opgenomen onder de baten derden.

2. Programmaplan

2.1. Inleiding

Algemeen

De kerntaak van de GGD is de uitvoering van gemeentelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid.

In de volgende paragrafen volgt een terugblik op de realisering van de prioriteiten die in de Programmabegroting 2020 zijn opgenomen in de programma's van GGD NOG. Wij lichten de cijfers toe ten opzichte van de 4e begrotingswijzing vastgesteld op 19 november 2020 door het Algemeen Bestuur.

COVID-19

De baten en lasten voor de bestrijding van COVID-19 worden gepresenteerd bij het programma Algemene Gezondheid. De overheadlasten die betrekking hebben op COVID-19 presenteren we conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bij het programma Overhead.
Het ministerie van VWS vergoedt alle kosten die de GGD maakt voor de bestrijding van het COVID-19 virus. In paragraaf 3.6 van het jaarverslag staat de verantwoording van de kosten zoals de GGD deze bij VWS indient. Begin december 2020 is het accountantsprotocol vastgesteld over de wijze waarop de kosten gedeclareerd kunnen worden.
Bij de 4e begrotingswijziging 2020 die in deze rapportage als vergelijkende cijfers worden gebruikt is een ander uitgangspunt gebruikt voor het overboeken van kosten. Dit zorgt voor een verschuiving tussen de programma's, maar heeft geen financiële gevolgen. Alle kosten voor de bestrijding van COVID-19 worden vergoed door VWS.

EEN GEZOND HOUVAST

2.2. Programma Jeugdgezondheid

2.2.1 Wat hebben we ervoor gedaan

Doorontwikkeling Jeugd

Indicator:
De opdracht voor de jeugdgezondheid in het publieke domein gaat over het bevorderen van de gezondheid van de gehele populatie jeugdigen in de regio. Daarnaast wil de jeugdgezondheid (JG) goed aansluiten bij bijvoorbeeld CJG's en lokale wijkteams. Om dit te bereiken onderzoekt de GGD mogelijkheden om het aanbod op onderdelen anders vorm te geven, passend binnen het Basispakket Jeugdgezondheidszorg. De GGD werkt hierin samen met gemeenten, Jeugdgezondheid 0-4 jaar en andere ketenpartners.

Enkele pilots zijn door COVID-19 niet gecontinueerd, omdat JG niet meer terecht kon op scholen. Dit betekent niet dat de doorontwikkeling Jeugd stil is komen te liggen. De digitale ontwikkeling heeft een vlucht genomen; is sneller gegaan dan was gepland. Daarnaast komen er nieuwe tools beschikbaar die niet waren gepland. Om de beschikbaarheid van jeugdgezondheid te borgen voor ouders, is het vanaf deze zomer mogelijk om vanuit het dossier te beeldbellen met ouders. Vanaf 15 december is de landelijke Groeigids app ingezet. Er wordt in deze tijd veel via JouwGGD.nl gecommuniceerd. Ouders stellen nu ook regelmatig vragen via de chat bij JouwGGD.nl. GGD NOG levert uren verpleegkundige voor deze chat.
Massavaccinaties zijn voorlopig niet aan de orde. Dit betekent dat we op een kleinschalige manier vanaf april tot aan eind september bijna elke dag gevaccineerd hebben. Daardoor zijn de achterstanden opgelopen door COVID-19 en de reguliere uitvoering van vaccineren voor 2020 ingehaald.

Bestaand beleid voortzetten

Indicator:

Voor het overige zet de GGD het beleid voort van het volgen en versterken van de fysieke gezondheid en veerkracht. Hierbij blijft nadrukkelijk aandacht voor de doorgaande lijn van de jeugdgezondheid van 0-18 jaar. De GGD sluit hierbij aan bij en werkt samen met het lokale veld.
De jeugdgezondheid zet zich in voor de aanpak van maatschappelijke thema's, zoals het verhogen van de vaccinatiegraad, schoolverzuim, kindermishandeling en armoede. Dit doet de GGD samen met o.a. Jeugdgezondheid 0-4 jaar, gemeenten, onderwijs, jeugdhulp en huisartsen.

Aandacht voor de doorgaande lijn van de jeugdgezondheid van 0-18 jaar blijft juist in deze tijd van belang. Juist nu hebben we elkaar nodig.
Fysieke gezondheid en veerkracht blijven thema's die worden versterkt, ook binnen de doorontwikkeling Jeugdgezondheid. Ook bij het opstarten van de activiteiten op school.
Met betrekking tot de vaccinatiegraad zijn er mogelijk stappen gezet om deze te verhogen.

Jeugdgezondheidszorg voor adolescenten

Indicator:

De GGD treedt met de betrokken 21 gemeenten in overleg over een collectieve opdracht voor de uitvoering van jeugdgezondheid voor adolescenten. Dit overleg gaat over welke activiteiten het JG-aanbod voor deze doelgroep omvat en over de bekostiging ervan.

In februari 2020 is hier uitgebreid over gesproken met ambtenaren uit de gehele regio Noord- en Oost-Gelderland. Daar kwam nadrukkelijk de wens naar voren om de bijdrage van GGD NOG niet te financieren door slechts een aantal gemeenten. Voor 2021 is dezelfde subsidieaanvraag voor JG Adolescenten naar gemeenten gegaan als de aanvraag van 2020. Gezien COVID-19 was het onmogelijk om naar vernieuwingen en andere financiering te kijken. De betrokken GGD-manager gaat samen met een adviseur in gesprek met ambtenaren jeugd. Bekostiging van dit contactmoment wordt bestuurlijk opgepakt bij de bespreking van de takendiscussie GGD in 2021.

2.2.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

Massavaccinatie

Vanaf medio maart 2020 zijn jeugdgezondheid-professionals volop ingezet op tal van COVID-19-activiteiten. Toch zijn enkele onderdelen van de jeugdgezondheid doorgegaan. Want juist in deze onvoorspelbare tijden is het van belang om aandacht te hebben voor preventie en gezondheidsbevordering.

De huidige COVID-19 crisis en de 1,5 meter-maatschappij maken dat we op een andere manier moeten gaan kijken naar hoe jeugdgezondheid uitgevoerd kan worden. In het voorjaar zijn een aantal inhaalscenario's ontwikkeld. Bij het weer regulier opstarten van de JG is gebleken, dat het rijk alle achterstanden vergoedt en dat het ook mogelijk was om extra verpleegkundigen aan te trekken om het werk uit te voeren. Dit betekent dat wordt ingezet op gemiste contactmomenten. Eventuele nieuwe sluiting van scholen kan weer roet in het eten gooien.

2.2.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
Jeugdgezondheid				
Baten	979	1.194	1.031	-163
Lasten	4.859	5.168	5.112	-56
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-3.880**	**-3.974**	**4.081**	**-107**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	71	71	0
Gerealiseerd resultaat	**-3.880**	**-3.903**	**-4.010**	**-107**

Bij de 4e begrotingswijziging is er een ander uitgangspunt gehanteerd voor het overboeken van de kosten die zijn gemaakt voor COVID-19. Bij de vaststelling van het accountantsprotocol is daarom besloten om de kosten voor COVID-19 toe te rekenen conform het vastgestelde accountantsprotocol. De andere manier van toerekenen zorgt voor een verschuiving in de programma's. Verschuiving heeft geen financiële gevolgen want het standpunt dat alle extra kosten voor COVID-19 worden vergoed blijft. Het resultaat van € 107.000 wordt dan ook veroorzaakt doordat er vanuit Jeugdgezondheid bij de jaarrekening minder wordt doorbelast naar COVID-19.

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting stijgen de lasten als gevolg van ziektevervanging en de baten stijgen doordat wij een nabetaling van het RIVM hebben ontvangen voor de meningococcencampagne 2019.

2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg

2.3.1 Wat hebben wij ervoor gedaan

Omgevingswet en gezonde leefomgeving
Indicator: De GGD ondersteunt met de expertise van de medisch milieukundigen gemeenten bij hun voorbereiding op de Omgevingswet. Gemeenten bereiden zich voor op de Omgevingswet. Deze wet geeft gemeenten opdracht om gezondheid van de inwoners mee te wegen in het ruimtelijk beleid. Doel is een gezonde leefomgeving te stimuleren.
De Omgevingswet is met 1 jaar uitgesteld. Deze wet gaat nu per 2022 in. Als gevolg van COVID-19 zijn veel bijeenkomsten op het gebied van de Omgevingswet bij gemeenten geannuleerd. De verwachting is dat in 2021 dit langzaamaan weer opgepakt wordt. Hierover onderhoudt de MMK-adviseur warme contacten met de gemeenten.

Psychosociale hulpverlening bij grote (dreigende) incidenten
Indicator: Bij grote (dreigende) incidenten is ook psychosociale hulpverlening voor betrokkenen belangrijk. Bij een grootschalig incident wordt de PSHOR ingezet, Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen. Dit is een wettelijke GGD-taak. De GGD werkt samen met de Veiligheidsregio (GHOR), maatschappelijk werk, slachtofferhulp en de GGZ. Daarnaast biedt de GGD ondersteuning bij kleinschalige (dreigende) maatschappelijke onrust.
Er is een intensieve samenwerking met de GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, onderdeel van de Veiligheidsregio NOG). De GGD (vanuit de taak Psychosociale Hulp bij rampen en ingrijpende gebeurtenissen – PSH) heeft dit jaar via Skype een bijeenkomst rond corona gehouden. Bevolkingszorg (gemeenten) is hier nu een belangrijke partner in. Via VNOG ontstaat hier nu meer samenwerking. In de huidige crisis is het de vraag of er een PSH in de traditionele vorm nodig is, omdat het gaat om een langdurige crisis met een brede maatschappelijke impact. Dat de GGD een grote rol speelt in de crisis staat vast.

2.3.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

COVID-19

Op 2 maart 2020 startte GGD NOG het GGD rampen opvangplan (GROP) vanwege de ontwikkelingen met betrekking tot COVID-19. Het GROP was een uitstekend instrument om de snel opvolgende ontwikkelingen tijdens de eerste maand het hoofd te bieden. Vanaf april is het GROP afgebouwd en zijn de ontwikkelingen zoveel mogelijk ingebed in de reguliere organisatie met verschillende aanpassingen. Het team infectieziektebestrijding van de GGD is enorm uitgebreid. Daarvoor onttrekt de GGD met name capaciteit uit de teams, waarvan het werk op dat moment nagenoeg stil kwam te liggen, zoals Reizigersadvisering, Toezicht Kinderopvang, en deels de teams Seksuele Gezondheid, Medische Milieukunde en Tuberculosebestrijding. Per 1 september zijn de reguliere taken weer opgepakt, vaak wel in aangepaste vorm. Naast de teams van algemene gezondheid leverde vooral de Jeugdgezondheid tot 1 september veel capaciteit voor het bestrijden van COVID-19.
Voor de bestrijding van COVID-19 zijn de onderstaande taken bij de GGD belegd.

Bron- en contactonderzoek (BCO)
GGD NOG had aanvankelijk de opdracht na de eerste golf Corona op te schalen naar 55 FTE om 30 uitgebreide BCO's per dag te kunnen uitvoeren. Door de stijging in besmettingen bleek al gauw dat 30 BCO's per dag niet voldoende waren en hebben we op enig moment ook 700 BCO's per dag uitgevoerd. Landelijk is de wijze waarop BCO wordt gedaan gaandeweg vertaald in vijf faseringen, waarbij fase 1 de meest uitgebreide variant van BCO is en fase 5 de meest uitgeklede versie is. Afhankelijk van de hoeveelheid besmettingen kan daarmee snel op – of afgeschaald worden om alle indexen (positief geteste burgers) tijdig te informeren (binnen 48 uur). Vanaf september zijn iedere twee weken groepen van 15- 20 medewerkers ingestroomd en opgeleid tot BCO medewerker. Inmiddels werken 175 BCO'ers in onze regio en maken we gebruik van 53 medewerkers per dag uit de landelijke pool (GGD GHOR). Indien het aantal besmettingen weer oploopt en deze capaciteit niet volstaat kan gebruik gemaakt worden van extra capaciteit uit de landelijke pool. De kwaliteit van BCO wordt continu gemonitord door de afdeling IZB.

Testen
Het afgelopen jaar heeft GGD NOG 7 testlocaties geopend op diverse locaties in de regio (Harderwijk, Zelhem, Apeldoorn (2x), Heerde, Winterswijk en Zutphen). In deze testlocaties worden de zogeheten PCR testen afgenomen. Iedere testlocatie bestaat uit 3 straten en die in Winterswijk en Zelhem uit 4 straten. In iedere straat kunnen 204 testen per dag afgenomen worden. In totaal heeft GGD NOG daarmee een testcapaciteit van 4.692 per dag. Er werken 350 medewerkers in de teststraten, van afnemers/assistenten, tot locatie-coördinatoren en portiers. Een kwaliteitsteam bestaande uit verpleegkundigen en artsen van IZB monitort structureel de kwaliteit en hygiëne in de teststraten.

Telefonie en administratie
In het team van Telefonie worden dagelijks tussen de 200 en 800 telefoontjes van burgers, professionals, zorginstellingen en nu ook specifiek voor vaccineren ontvangen en beantwoord. Dagelijks werken zon 10 - 12 telefonisten op de afdeling om alle vragen kundig en juist te beantwoorden. Gezien de complexiteit en met name continue wijzigingen in beleid en inzichten

in het ziektebeeld COVID-19 en de bijbehorende preventiemaatregelen worden zij hierbij ondersteund door vraagbaakartsen.

In het team Administratie worden dagelijks alle positieve uitslagen verwerkt en daarmee uitgezet bij het team BCO. Tevens is dit team verantwoordelijk voor de juiste planning in de teststraten, vaccinatiestraten en zorgen zij voor de juiste planning en verwerking van thuis bemonsterverzoeken. Dit doen zij in nauwe samenwerking met de afdeling IZB die de triage doet of burgers/ zorgorganisaties inderdaad door deskundigen van de GGD bezocht kunnen worden.

Vaccineren
In december werd duidelijk voor de GGD (landelijk) dat de rol van vaccineren voor de GGD eerder in 2021 zou plaatsvinden dan aanvankelijk was aangekondigd (september 2021). Half december is een projectleider aangesteld en vanaf januari is de GGD in Apeldoorn gestart met de eerste vaccinaties. De doorkijk naar de rest in 2021 is dat er in totaal 7 vaccinatielocaties komen, verspreid over de regio. Inmiddels zijn zo'n 180 medewerkers werkzaam en dit zal nog minstens verdrievoudigd worden zoals de huidige opschalingsplannen eruit zien.

Informatievoorziening
Het team informatievoorziening is verantwoordelijk voor o.a. de juiste dashboards, stuurinformatie, applicatiebeheer, procesoptimalisatie, data-analyse et cetera. Met een team van data-analisten, informatiemanagers en applicatiebeheerders wordt dagelijks hard gewerkt om alle data continu op de juiste manier te stroomlijnen / zichtbaar te maken voor MT, team IZB en de gehele projectorganisatie.

2.3.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
Algemene Gezondheid				
Baten	5.656	14.381	16.740	2.359
Lasten	7.042	14.176	15.451	1.275
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.386**	**205**	**1.289**	**1.084**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.386**	**205**	**1.289**	**1.084**

Bij de 4e begrotingswijziging is er een ander uitgangspunt gehanteerd voor het overboeken van de kosten die zijn gemaakt voor COVID-19. Bij de vaststelling van het accountantsprotocol is daarom besloten om de kosten voor COVID-19 toe te rekenen conform het vastgestelde accountantsprotocol. De andere manier van toerekenen zorgt voor een verschuiving in de

programma's. Verschuiving heeft geen financiële gevolgen want het standpunt dat alle extra kosten voor COVID-19 worden vergoed blijft.
Het ministerie van VWS heeft toegezegd dat zolang er geen vaccin is alle kosten die verband houden met de bestrijding van het COVID-19 virus worden vergoed. Het gaat dan niet alleen om de kosten voor bron- en contactonderzoek (BCO), testen en advies maar ook om omzetderving, achterstanden, aangepaste werkwijzen en uitbreiding ondersteuning.
Daarbij is als voorwaarde gesteld, dat kosten die al gedekt zijn in de begroting door de reguliere inwonersbijdrage **niet** worden meegenomen. Gemeenten worden voor de uitvoering van de taken die de GGD'en uitvoeren gecompenseerd via het gemeentefonds. Ze krijgen weliswaar niet alle dienstverlening (bijvoorbeeld Jeugdgezondheid), maar er is ook toegezegd dat ze niet gekort zullen worden. De kosten voor de bestrijding van COVID-19 is een onderdeel van het programma Algemene Gezondheid Zorg (AGZ). De overhead kosten die betrekking hebben op de bestrijding gepresenteerd bij het programma Overhead. De baten staan bij het programma AGZ. Dit is conform BBV.

De stijging van de lasten bij het programma AGZ worden voornamelijk veroorzaakt door hogere lasten voor COVID-19:

Testen	€ 700.000
BCO	€ 545.000
Werkwijze RVP	€ 110.000
Totaal	€ 1.355.000

De baten nemen met € 2,4 miljoen toe dit zijn voornamelijk de hogere opbrengsten voor de dekking van de bestrijding van COVID-19. Naast de hogere lasten van € 1,4 miljoen betreft dit dekking voor overhead en omzetderving van samen ruim € 1,0 miljoen.
De reguliere lasten zijn lager door minder inhuur bij toezicht kinderopvang en lagere medische kosten bij SOA en TBC.
Op het product forensische geneeskunde hebben we een positief saldo van ruim € 70.000. Dit valt conform accountantsprotocol buiten de verrekening met de COVID-19 financiering en is daarmee een positief saldo op de reguliere exploitatie. Het voordeel wordt veroorzaakt door meer omzet (o.a. bloedproeven voor arrestantenzorg) terwijl de lasten niet evenredig meestijgen.

2.4. Programma Kennis en expertise

2.4.1 Wat hebben we ervoor gedaan

NOG gezondere leefstijl

Indicator:

Met preventie is nog veel gezondheidswinst te behalen. Gezondheid is een voorwaarde om mee te doen in de maatschappij. Ook de stijgende kosten van ondersteuning en zorg vragen om versterking van preventie. Daarom zetten wij in op de prioriteiten van het Nationaal Preventieakkoord 2018: roken, overgewicht (verband met bewegen en voeding) en problematisch alcoholgebruik.
We zoeken aansluiting bij en geven inhoud aan het lokaal/regionaal gezondheidsbeleid en het beleid in het sociaal domein.

Op onderdelen gaat dit door, op andere onderdelen op een wat lager niveau. Dit komt omdat de GGD hierin vaak samenwerkt met andere partijen. Tegelijkertijd blijft de GGD actief om gezonde leefstijl te promoten onder burgers in coronatijd, o.a. via filmpjes op websites en social media, die in eigen beheer zijn gemaakt. Vanaf 1 september 2020 is de reguliere uitvoering weer zoveel mogelijk opgepakt.

NOG Fitter en Vitaler

Indicator:

NOG Fitter en Vitaler richt zich op het bevorderen van fitte en vitale medewerkers van organisaties in Noord- en Oost-Gelderland. Ruim 45 partners hebben zich al bij dit regionetwerk aangesloten. Hiermee worden ruim 12.000 medewerkers bereikt. Wij werken in 2020 aan het doorontwikkelen van het aanbod, waarbij wordt geanticipeerd op de wensen van de partners. De inzet ligt hierbij op kwaliteit in plaats van kwantiteit.

Via nieuwsbrieven en via social media wordt regelmatig het netwerk geïnformeerd over hoe mensen gezond kunnen blijven in deze tijd. De doorontwikkeling van het aanbod heeft door COVID-19 ruim 6 maanden stil gelegen maar is in september 2020 weer voortvarend opgepakt. Inmiddels hebben zich weer een aantal nieuwe organisaties aangemeld.

Trends in de volksgezondheid

Indicator:
Het signaleren, duiden en publiceren van belangrijke trends en inzicht geven in de gezondheid van de inwoners. Wij zoeken hierbij naar nieuwe manieren om data en kennis te genereren. Daarbij werken wij samen met academische werkplaats Agora en andere partijen op landelijk en regionaal niveau.

GGD heeft de voorbereidingen van de ouderen- en volwassenenmonitor voortgezet. Het afnemen van de vragenlijsten vond plaats in het najaar van 2020. Aanvullend op de data voor de jeugdmonitor die zijn verzameld in het najaar van 2019, is er een lightversie met vragen verstuurd aan jongeren (via scholen voortgezet onderwijs), met als doel de impact van COVID-19 op de gezondheid en welzijn van de jongeren te meten. In juni zijn deze data beschikbaar gekomen. De resultaten zijn via een filmpje verspreid. Op het moment dat het weer mogelijk is om fysiek bij elkaar te komen, worden de epidemiologen graag uitgenodigd voor een toelichting en voor het beantwoorden van eventuele vragen.
Vanaf maart 2020 peilt GGD NOG regelmatig wat de invloed is van de coronacrisis op de gezondheid en het welzijn van de burgers in de regio NOG. Deze vragenlijsten worden verspreid via het GGD-panel NOG Beter weten en via social media. Tot december 2020 zijn 4 infographics en 4 korte rapportages verschenen.

NOG gezonder ouder worden

Indicator:
Preventie helpt ouderen zo lang mogelijk gezond en zelfredzaam te blijven. Zo houden zij zo lang mogelijk de regie over hun leven. De groep ouderen wordt steeds groter en zal een groter beroep doen op zorgvoorzieningen. Daarom zet team APG in op:

- Het herijken van een visie NOG Gezonder oud worden in samenwerking met gemeenten.
- Het ontwikkelen van een duidelijk productaanbod ten aanzien van de doelgroep ouderen.

Het overleg met gemeenten hierover en de ontwikkeling van productenaanbod zijn stil komen te liggen. Dit wordt weer langzaam regulier opgepakt. Op onderdelen zijn programma's wel doorgegaan, zoals ProMuscle en Slimmer.

2.4.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

Panelonderzoek COVID-19

De GGD heeft een start gemaakt met een project 'NOG Gezonder de coronacrisis door' om o.a. via panelonderzoek te peilen wat de impact is van COVID-19 en de getroffen maatregelen op het welzijn van de bevolking in de regio Noord- en Oost-Gelderland (zie ook bij Trends in de volksgezondheid).
Dit gaan we regelmatig herhalen (en ook eenmaal uitvoeren onder de jeugd), omdat dit unieke tijden zijn, die een enorme maatschappelijk impact hebben op het leven. We volgen hoe mensen aan deze situatie betekenis geven en hoe ze hiermee omgaan. Dit heeft alles te maken met het inzichtelijk maken van Positieve Gezondheid en veerkracht. Tegelijkertijd leggen we op deze manier verhalen bloot die gaan over onmacht, onvrede en verdriet. Informatie die nodig is om beleid te maken en te handelen, nu en in de toekomst.

Door dit panelonderzoek met een interdisciplinaire groep vanuit de GGD vorm te geven, te duiden, weer te geven en te verspreiden, wordt de kwaliteit en bruikbaarheid van dergelijk onderzoek beter. Door verschillende disciplines vanuit de GGD in te zetten, is het mogelijk om vragen en signalen op te halen uit de verschillende werkvelden van de GGD, maar ook vanuit verschillende ketenpartners waar de GGD mee werkt. Door goed aan te sluiten bij gemeenten, ketenpartners en burgers, is het onderzoek vaak beter passend bij wat er nodig is aan kennis.

2.4.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
Kennis & Expertise				
Baten	278	339	384	45
Lasten	1.752	1.762	1.888	126
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.474**	**-1.423**	**-1.504**	**-81**
Dotatie reserve	23	23	23	0
Mutatie reserve	92	92	92	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.405**	**-1.354**	**-1.435**	**-81**

Bij de 4e begrotingswijziging is er een ander uitgangspunt gehanteerd voor het overboeken van de kosten die zijn gemaakt voor COVID-19. Bij de vaststelling van het accountantsprotocol is daarom besloten om de kosten voor COVID-19 toe te rekenen conform het vastgestelde accountantsprotocol. De andere manier van toerekenen zorgt voor een verschuiving in de programma's. Verschuiving heeft geen financiële gevolgen want het standpunt dat alle extra

kosten voor COVID-19 worden vergoed blijft. De afwijking ten opzichte van de 4e begrotingswijziging van € 80.000 wordt door deze aanpassing veroorzaakt.

2.5. Overhead

2.5.1 Wat hebben we ervoor gedaan

Bestuursagenda 2018-2022 opstellen

Indicator:
Het nieuwe GGD-bestuur, dat in het voorjaar van 2018 is aangetreden, stelt een Bestuursagenda op voor de huidige bestuursperiode. Deze wordt in 2019 en 2020 verder uitgewerkt. De gemeenten worden hierbij betrokken. Belangrijk is om aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen en bij het gezondheidsbeleid en de preventieagenda's van de gemeenten.

De uitwerking van de bestuursagenda met de ambtenaren publieke gezondheid is in gang gezet. Door COVID-19 loopt dit vertraging op.

Passende informatie voor gemeenten

Indicator:
Wij streven naar heldere afspraken en duidelijke verhoudingen tussen gemeenten als opdrachtgever en de GGD als opdrachtnemer. Wij gaan werken aan passende informatie per gemeente en/of regio over de dienstverlening en taakuitvoering door de GGD.

De beleids- en budgetcyclus voldoet. We zetten vooral in op betere informatie naar de gemeenten. Eind 2020 is een webpagina ingericht met informatie over de producten van de GGD.

2.5.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

De ondersteunende teams hebben veel van hun tijd besteed aan het ondersteunen van de COVID-19-organisatie. Onder andere het inrichten van testlocaties en ruimte voor bron- en contactonderzoek, laptops, telefoons, medisch materiaal, het werven van personeel en het inrichten van dashboards voor informatieverstrekking. Hierdoor is naast de reguliere bezetting ook extra personeel ingezet.

EEN GEZOND HOUVAST

2.5.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
Overhead				
Baten	0	20	41	21
Lasten	5.140	6.661	7.377	716
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-5.140**	**-6.641**	**-7.336**	**-695**
Dotatie reserve	0	0	131	131
Onttrekking reserve	141	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-4.999**	**-6.641**	**-7.467**	**-826**

Bij de 4e begrotingswijziging is er een ander uitgangspunt gehanteerd voor het overboeken van de kosten die zijn gemaakt voor COVID-19. Bij de vaststelling van het accountantsprotocol is daarom besloten om de kosten voor COVID-19 toe te rekenen conform het vastgestelde accountantsprotocol. De andere manier van toerekenen zorgt voor een verschuiving in de programma's. Verschuiving heeft geen financiële gevolgen want het standpunt dat alle extra kosten voor COVID-19 worden vergoed blijft.

Het gerealiseerde resultaat op het programma overhead is € 826.000 lager. Dit wordt veroorzaakt door extra kosten die we maken voor de bestrijding van COVID-19. Dit zijn kosten voor personeel, de huur van locaties voor teststraten, schoonmaakkosten, afval, medische hulpmiddelen, telefoons, laptops etc. Doordat we meer testen zijn er ook meer locaties en bijkomende kosten. De baten staan gepresenteerd bij het programma Algemene Gezondheid Zorg. Dit is conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten. De dotatie aan de reserve betreft een dotatie voor personele lasten doordat er meer vakantiedagen worden meegenomen naar het volgend jaar. Door COVID-19 zijn er minder vakantiedagen opgenomen en zijn er meer overuren gemaakt.

Budget onvoorzien

In de begroting heeft GGD NOG een budget van € 180.000 (1% van de totaal begrote lasten) opgenomen als budget onvoorzien. Dit budget is volledig ingezet voor ziektevervanging bij Jeugdgezondheid en ondersteuning.

Vennootschapsbelasting

De GGD NOG is voor de producten reizigersadvisering en arrestantenzorg belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Over 2020 moet GGD NOG afgerond € 37.000 aan vennootschapsbelasting betalen.

EEN GEZOND HOUVAST

Beleidsindicatoren taakveld Bestuur en ondersteuning	
Indicator	Kengetal
Formatie per 1.000 inwoners	0,23
Bezetting per 1.000 inwoners	0,23
Apparaatskosten per inwoner	€ 8,87
Externe inhuur als % van de loonsom en kosten inhuur	49,2%
Overhead in % van de totale lasten	24,7%

2.6. Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten

2.6.1 Wat hebben we ervoor gedaan

Doorontwikkelen klant- en resultaatgerichtheid GGD

Indicator:

In 2019 is de organisatieverandering naar zelforganiserende teams bijgesteld en doorgezet. In 2020 gaat deze ontwikkeling verder. Voorop staat dat de medewerkers als professionals samenwerken in teams en de klant bieden wat nodig is.

De resultaten uit het Medewerkersonderzoek, signalen uit de organisatie dat de teams onvoldoende ondersteuning ervaren en de eerste conclusies van de nieuwe DPG laten zien dat er, ondanks de maatregelen om teams beter te ondersteunen, nog steeds een vacuüm is tussen de strategische laag en de operationele laag. Om dit te ondervangen zijn vanaf 1 mei 2020 twee interim-managers aangesteld ter ondersteuning. Dit is mede ingegeven door de ondersteuning voor COVID-19.

2.6.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

Door COVID-19 hebben projecten voor een deel stil gelegen. De bestrijding van COVID-19 heeft prioriteit en daar is bijna alle tijd en energie in gestoken.

2.6.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
Inwonerbijdrage en organisatie-projecten				
Baten	11.893	11.693	11.716	23
Lasten	223	0	23	23
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**11.670**	**11.693**	**11.693**	**0**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**11.670**	**11.693**	**11.693**	**0**

De baten en de lasten voor het programma Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten zijn € 23.000 hoger. Dit wordt veroorzaakt door het project “personen met verward gedrag”.

Algemene dekkingsmiddelen

In de programmabegroting is de inwonerbijdrage die de GGD van de deelnemende gemeente ontvangt vastgesteld. De inwonerbijdrage 2020 was € 11.693.000. Deze inwonerbijdrage verandert gedurende het jaar niet. Bij het opstellen van de jaarrekening maken we een eindafrekening op basis van het aantal inwoners per 31 december 2020.

3. Paragrafen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat dit jaarverslag de volgende vijf paragrafen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (inventarisatie weerstandcapaciteit, risico's en beleid),
- financiering (treasurybeleid inclusief schatkistbankieren),
- bedrijfsvoering (bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en beheersing daarvan),
- verbonden partijen (waar de GGD bestuurlijke invloed en financieel belang heeft),
- Onderhoud kapitaalgoederen.

3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van GGD NOG om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de GGD in gevaar komt. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, d.w.z. de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken en
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het kader van de vernieuwing van het BBV is een uniforme basisset financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor GGD NOG zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto Schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten,
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen,
- Structurele exploitatieruimte: het structurele exploitatiesaldo in percentage van de totale baten.

Kengetal	Realisatie 2019	Begroot 2020	Realisatie 2020
Netto schuldquote	-8,6%	-7,1%	-6,6%
Solvabiliteit	52,5%	49,3%	29,7%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,0%	0,0%

De solvabiliteit daalt ten opzichte van zowel de begroting 2020 als de realisatie 2019. Dit is het gevolg van de bestrijding van COVID-19. Zowel de kortlopende activa als de kortlopende passiva zijn ruim hoger. In de kortlopende activa is de vordering op VWS voor de COVID-19 bestrijding opgenomen. Bij de kortlopende passiva zijn de crediteuren die hier betrekking op hebben opgenomen. Het gaat om een bedrag van ruim € 3,5 miljoen. Zonder deze post is de solvabiliteit 46%. De lagere solvabiliteit is incidenteel.

3.1.1. Weerstandscapaciteit en risico's

Weerstandscapaciteit

Het algemeen bestuur heeft op 22 november 2018 de onderstaande risico's als belangrijkste risico's voor de GGD in het kader van het risicomanagement vastgesteld.

1. inhoudelijke risico's en risico's met betrekking tot opbrengsten:
   a. wijziging wetgeving
   b. uitbraak infectieziekte/tbc
   c. gemeenten laten taken niet door de GGD uitvoeren
   d. omzetdaling/minder opdrachten
   e. morele verplichting voor uitvoering van taken die niet kostendekkend zijn
2. risico's vanwege personele omstandigheden:
   a. ziekteverzuim boven 4%
   b. WW-verplichting
   c. arbeidsmarktkrapte/leeftijdsopbouw
3. risico's vanuit de bedrijfsvoering:
   a. begrotingsoverschrijding
   b. technologische ontwikkeling

Deze risico's zijn gekwantificeerd voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Voor de inwonerbijdrage Jeugdgezondheid worden de gemeenten geacht zelf een reserve aan te houden. Bij eventueel uittreden komt er een frictiebijdrage die de kosten voor de andere gemeenten dekt.

3.1.2. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Percentage weerstandscapaciteit in €

Berekening percentage weerstandscapaciteit	31-12-2020
Weerstandscapaciteit (materieel gezien)	1.618.000
Voorstel tot storting bij jaarrekening 2020	0
Stand weerstandsvermogen bij GGD na stortingsvoorstel	1.618.000
Weerstandsvermogen aan te houden bij de GGD per 31-12-2020	1.623.000
Percentage weerstandscapaciteit	**100%**

Benodigd weerstandsvermogen structurele exploitatierisico's

Omschrijving risico	in €
1 Inhoudelijke risico's en risico's met betrekking tot opbrengsten	1.496.000
2 Risico's vanwege personele omstandigheden	2.490.000
3 Risico's vanuit de bedrijfsvoering	792.000
Totaal risico	4.778.000
Kans dat risico's zich gelijk voordoen	50%
Totaal risico GGD NOG	2.389.000
Af post onvoorzien in exploitatie (4 jaar)	766.000
Aan te houden weerstandsvermogen	**1.623.000**

Het percentage weerstandscapaciteit is 100%. In euro's is het weerstandsvermogen € 5.000 te laag. Wij stellen voor om geen dotatie aan de algemene reserve te doen.

3.2. Financiering

Inleiding

Deze paragraaf omvat de verantwoording voor het gevoerde beheer van de financieringsportefeuille.
Het algemeen bestuur heeft een Treasurystatuut vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgelegd:

- zoveel mogelijke interne financiering,
- een risicomijdende gedragslijn.

3.2.1. Renteresultaten

De GGD heeft de overtollige kasmiddelen belegd bij de rijksoverheid (zie jaarrekening paragraaf Schatkistbankieren).

3.2.2. Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van de GGD betreffen verbouwing van de hoofdlocatie, medische apparatuur, kantoorinventaris, ICT en telefonieproducten.
Per 31-12-2020 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond € 0,9 miljoen. De GGD heeft in 2020 € 39.000 geïnvesteerd. Het betreft voornamelijk investeringen in hardware. De GGD rekent geen rentekosten toe aan de activa.

3.3. Bedrijfsvoering

Onderzoek Autoriteit Persoonsgegevens

Naar aanleiding van een recent datadiefstal in de GGD-systemen, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarbij heeft de Autoriteit Persoonsgegevens aangegeven het toezicht op de GGD te zullen intensiveren. Het is nog niet duidelijk wanneer de uitkomst van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens te verwachten is en wat de uiteindelijke bevindingen zullen zijn. Onderzoeken en besluiten van de Autoriteit Persoonsgegevens worden doorgaans openbaar gemaakt.

Hoofdlijnen

Het afgelopen jaar is bedrijfsvoering vooral druk geweest in het ondersteunen van de reguliere en de COVID-19 crisis en projectorganisatie. In die periode is de GGD organisatie verdrievoudigd in personeel. Dit betekende ook dat andere zaken ook explosief gegroeid zijn.
Ter illustratie een paar kengetallen:

- Van 5 kantoorlocaties naar 7 kantoorlocaties en 7 testlocaties;
- Van 270 werkplekken naar ruim 700 werkplekken;

- Van 2048 facturen in 2019 naar 4.283 facturen in 2020;
- Implementatie van diverse nieuwe systemen zoals CoronIT, HPZone light, Weaver, Teams, etc;

Met name het team Facilitaire zaken maar ook de andere teams hebben hieraan een bijdrage geleverd. Om dit uit te kunnen voeren zijn er in alle teams tijdelijk extra medewerkers ingehuurd. De kosten hiervoor worden volledig gedekt door de COVID-19 gelden.
Deze opschaling gaat in 2021 verder met o.a. het realiseren van vaccinatielocaties met bijbehorende zaken als bemensing, werkplekken en bevoorrading.

Naast de ondersteuning richting de COVID-19 uitvoeringsorganisatie, hebben we in 2020 ook gewoon onze normale bedrijfsvoering verder vormgegeven en op de kaart gezet.
Er zijn acties op o.a. de volgende onderwerpen:

- Verdere invulling van een plaats onafhankelijke en digitale werkplek.
- In verbinding blijven met onze medewerkers in een digitale wereld.
- Procesmatige teamondersteuning (aandachtsgebieden HRM, financiën, facilitair, communicatie, projectmanagement, advies en Informatievoorziening); Hierbij is er specifieke aandacht voor integrale advisering en ondersteuning.
- Projectmatig en resultaatgericht werken.
- Het ontwikkelen van management- en sturingsinformatie.
- Het lean inrichten van processen.
- Start van een takendiscussie met onze stakeholders.
- Start met het maken van een strategische visie.

3.3.1. Kwaliteitszorg

HKZ certificaat

GGD Noord- en Oost-Gelderland voldoet aan het HKZ-certificatieschema publieke gezondheidszorg (HKZ = Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) en bezit een HKZ-certificaat. Daarmee laat de organisatie zien dat wij:

- intern de zaken goed op orde hebben;
- de klant centraal stellen;
- voortdurend en systematisch werken aan verbetering.

In februari 2020 heeft een externe audit van Lloyds plaatsgevonden. Tijdens deze audit zijn de voorbereidingen van de hercertificering besproken. Ook heeft de externe auditor 2 minor en 2 major non-conformiteiten herbeoordeeld. De externe auditor was van mening dat de organisatie de juiste verbetermaatregelen heeft uitgevoerd, waardoor de non-conformiteiten waren opgelost.

Interne audits

Jaarlijks moet een plan voor interne audits worden opgesteld. De audits worden sinds 2020 weer meer planmatig uitgevoerd. Het MT heeft ingestemd met de te auditen processen en dat deze eens per 2 jaar worden geaudit.
Verslagen van de interne audits worden geaccordeerd door de betreffende auditees en opgeslagen onder Kwaliteit bij Team Bestuur en Organisatie.
De teams bespreken de aanbevelingen die uit de audits naar voren komen met hun team en passen waar nodig werkinstructies of procesbeschrijvingen aan.

Klachten van cliënten

Als zorgaanbieder beschikt de GGD over een externe klachtenfunctionaris van Adviespunt Zorgbelang. Een onafhankelijke klachtenfunctionaris voor de afhandeling van klachten over verleende zorg is verplicht op basis van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg. De klachtenfunctionaris behandelt ook klachten over de GGD als overheid, waarvan de afhandeling is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht. In 2020 kwamen in totaal 91 klachten binnen van 88 cliënten. Deze klachten zijn door een (praktische) oplossing of bemiddeling afgehandeld. Cliënten hebben in 2020 geen klachten voorgelegd aan de Geschillencommissie publieke gezondheid of de Nationale ombudsman.

VIM (Veilig Incident Melden)

In 2020 is de commissie VIM (Veilig Incidenten Melden) weer nieuw leven ingeblazen. De samenstelling is uitgebreid en aangepast, opdat er een betere afspiegeling van de organisatie resulteert. De meldingen bij deze commissie worden besproken binnen de commissie en vervolgens met het betreffende team. Indien gewenst, vinden corrigerende maatregelen plaats. In 2020 zijn er 23 VIM-meldingen gedaan.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt normaliter verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid rondom het beheer van de gebouwen etc. De GGD NOG heeft geen gebouwen in eigendom.

3.5. Verbonden partijen

De GGD kent geen verbonden partijen in formele zin.

3.6 Overzicht kosten COVID-19

	Kostensoort	Meerkosten 2020
Blok 1	**Bron- en contact onderzoek**	**3.047.603**
Blok 2	**Bemonstering**	**4.100.699**
Blok 3	**Overige Meerkosten**	
	Infectieziektebestrijding (IZB)	1.258.508
	Tuberculosebestrijding (TBC)	
	Medische Milieukunde (MMK)	
	Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
	Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
	Reizigerszorg	
	Gezondheidsbevordering (GB)	
	Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
	Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl.	111.820
	Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
	Veilig Thuis	
	Forensische Zorg (For)	
	Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
	Overig	
	Ondersteuning	2.562.742
	Subtotaal	**3.933.070**
Blok 4	Infectieziektebestrijding (IZB)	
	Tuberculosebestrijding (TBC)	
	Medische Milieukunde (MMK)	
	Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	558.000
	Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
	Reizigerszorg	410.000
	Gezondheidsbevordering (GB)	
	Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
	Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl.	
	Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
	Veilig Thuis	
	Forensische Zorg (For)	
	Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
	Overig	69.000
	Ondersteuning	
	Subtotaal	**1.037.000**
Blok 5	**Laboratoriumkosten**	
	Totaal meerkosten 2020	**12.118.371**

Toelichting kosten COVID-19

De bovenstaande indeling is conform de indeling zoals die is afgesproken in het vastgestelde controleprotocol. Dit is een landelijke indeling.
De kosten in voor bron- en contactonderzoek (BCO) betreffen voornamelijk inhuurkosten die zijn gemaakt om dagelijks bron- en contactonderzoeken uit te voeren. Onder bemonstering vallen alle personele kosten die er zijn om bij de testlocatie met verschillende teststraten operationeel te houden. Het gaat hier niet om de locatiekosten en materiaalkosten. Die kosten vallen onder de overhead (ondersteuning).
De kosten voor Infectieziektebestrijding zijn voornamelijk de kosten voor informeren en adviseren van de inwoners.

Naast genoemde locatiekosten en materiaalkosten vallen onder de kosten voor Ondersteuning ook de kosten van projectleiders, huur extra pand voor BCO, koerierskosten en extra personeel voor ondersteunende afdelingen.

Alle kosten die bij Jeugdgezondheidszorg worden benoemd hebben deels te maken met achterstanden die ingehaald zijn bij de Jeugdgezondheidszorg en deels met het anders uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma aangezien de massavaccinatie vanaf maart stil is gelegd.

In blok 4 wordt de omzetderving gepresenteerd. De omzetderving kan ook in rekening worden gebracht bij het rijk. Voorwaarde is wel dat naast omzetderving ook de minderkosten worden meegenomen zoals minder personele kosten en inkoop vaccinaties. Deze kosten zijn in mindering gebracht op de omzetderving. Er is sprake van omzetderving bij Reizigers, THZ en Doetichemstudie (staat onder overig).

Deel 2: Jaarrekening

4 Jaarrekening

4.1. Balans per 31 december 2020

X € 1.000

ACTIVA	Balans per 31 december 2020	2019
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	900	1.169
Financiële vaste activa		
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	62	36
Totaal vaste activa	**962**	**1.205**
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	45	49
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
a. Vorderingen op openbare lichamen	393	520
b. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4324	2.972
c. Overige vorderingen	85	48
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.802	3.540
Liquide middelen		
Banken	218	220
Kassen	0	0
Totaal Liquide middelen	218	220
Overlopende activa		
a. Van overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	6	9
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	3.973	517
Totaal Overlopende activa	3.979	526
Totaal vlottende activa	**9.044**	**4.335**
TOTAAL GENERAAL	**10.006**	**5.540**

X € 1.000

PASSIVA	Balans per 31 december 2020	2019
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
a. Algemene reserve	1.618	1.618
b. Bestemmingsreserves	1.283	1.220
c. Gerealiseerd resultaat	69	71
Totaal Eigen vermogen	2.970	2.909
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	155	177
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal vaste passiva	**3.125**	**3.086**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	3.786	356
Overlopende passiva		
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren.	460	337
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	2.387	1.655
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	248	106
Totaal Overlopende passiva	3.095	2.098
Totaal vlottende passiva	**6.881**	**2.454**
TOTAAL GENERAAL	**10.006**	**5.540**

4.2. Overzicht van baten en lasten 2020 GGD NOG

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
GGD Noord- en Oost Gelderland				
Baten	18.806	27.627	29.911	2.284
Lasten	19.016	27.767	29.851	2.084
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**- 210**	**-140**	**60**	**200**
Dotatie reserve	23	23	154	131
Onttrekking reserve	233	163	163	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**69**	**69**

Toelichting baten en lasten 2020 GGD NOG

Het gerealiseerde saldo van GGD NOG is € 69.000 hoger dan de 4e begrotingswijziging 2020. Dit betreft het positieve saldo op het product forensische geneeskunde. In 2020 heeft de GGD meer opbrengsten (o.a. bloedproeven), terwijl de kosten niet evenredig stijgen.
Het ministerie van VWS heeft toegezegd dat, zolang er geen vaccin is, alle kosten die verband houden met de bestrijding van het COVID-19 virus worden vergoed. Het gaat dan niet alleen om de kosten voor bron- en contactonderzoek (BCO), testen en advies maar ook om omzetderving, achterstanden, aangepaste werkwijzen en uitbreiding van de ondersteuning.
Daarbij is als voorwaarde gesteld, dat kosten die al gedekt zijn in de begroting door de reguliere inwonersbijdrage **niet** worden meegenomen. Gemeenten worden voor de uitvoering van de taken die de GGD'en uitvoeren gecompenseerd via het gemeentefonds. Ze krijgen weliswaar niet alle dienstverlening (bijvoorbeeld Jeugdgezondheid), maar er is ook toegezegd dat ze niet gekort worden.
Het product forensische geneeskunde valt conform accountantsprotocol buiten deze voorwaarde.
De stijging van de dotatie reserve wordt volledig veroorzaakt door de dotatie aan de reserve personele lasten doordat er meer vakantiedagen worden meegenomen naar het jaar 2021.

4.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. In de Financiële verordening GGD NOG zijn nadere kaders opgenomen voor de waardering en afschrijving van vaste activa.

4.3.1. Toerekening baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.3.2. Waardering balansposten

Alle balansposten zijn opgenomen tegen nominale waarde tenzij anders is aangegeven.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. . De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Eventuele van derden verkregen specifieke bijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

De materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:

- 10 jaar: meubilair, kantoorinventaris, archiefstellingen, kasten, witgoed, keukenapparatuur;
- 5 jaar: specifieke softwarepakketten;
- 4 jaar: automatiseringsapparatuur zoals printers, pc's, ICT-apparatuur, (behalve mobiele apparatuur) netwerkvoorzieningen;
- 3 jaar: mobiele automatiseringsapparatuur zoals laptops, telefoonapparatuur en –voorzieningen.

Voor investeringen in gehuurde gebouwen, waarbij de investeringen een sterke relatie hebben met het gebouw, gelden afschrijvingstermijnen welke niet langer zijn dan de resterende looptijd van het huurcontract.
Kapitaallasten (rente en afschrijving) worden berekend vanaf het halfjaar volgend op de aanschaf van de activa.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Op waarborgsommen wordt niet afgeschreven.

Voorraden
De voorraden vaccins worden gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs van het betreffende jaar ofwel verkrijgingsprijs.

Debiteuren en Overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

4.4. Toelichting op de balans per 31 december 2020

4.4.1. Vaste Activa

Toelichting Materiële Vaste Activa

X € 1.000

Materiële vaste activa	Gebouwen	Auto-matisering	Apparaten	Inventaris	Totaal 2020	Totaal 2019
Aanschafwaarde primo	864	958	219	399	2.441	2.254
Investeringen		18	7	13	39	187
Desinvesteringen		-156			-156	0
Aanschafwaarde ultimo	**864**	**820**	**227**	**412**	**2.324**	**2.441**
Afschrijvingen primo	-353	-600	-163	-156	-1.272	-1.010
Jaarlijkse afschrijving	-86	-167	-15	-40	-308	-262
Inhaalafschrijving					0	0
Desinvesteringen		156			156	0
Afschrijving ultimo	**-439**	**-611**	**-177**	**-196**	**-1.424**	**-1.272**
Boekwaarde primo	**511**	**358**	**57**	**243**	**1.169**	**1.244**
Boekwaarde ultimo	**425**	**209**	**50**	**216**	**900**	**1.169**

Per 31-12-2020 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond € 0,9 miljoen. De GGD heeft in 2020 € 39.000 geïnvesteerd. Het betreft vooral investeringen in de vervanging van laptops.

Toelichting Financiële Vaste Activa

De financiële vaste activa betreft betaalde waarborgsommen voor sleutels en huur van panden.

EEN GEZOND HOUVAST

4.4.2. Vlottende Activa

Toelichting Voorraden

De boekwaarde van de voorraden betreft de per 31 december aanwezige voorraad vaccins:

X € 1.000

Voorraden	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2019
Voorraad vaccins	44	49
Voorraad VVV-bonnen	1	0
Totaal voorraad	**45**	**49**

Toelichting liquide middelen

Betreft het saldo per 31 december 2020.

X € 1.000

Liquide middelen	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2019
Bank Nederlandse gemeenten	200	200
Rabobank	18	20
Kassen	0	0
Totaal voorraad	**218**	**220**

Toelichting uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

X € 1.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2019
Vorderingen op openbare lichamen	395	527
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	4.324	2.972
Overige vorderingen	85	48
Voorziening overige vorderingen	-2	-7
Totaal kortlopende vorderingen	**4.802**	**3.540**

EEN GEZOND HOUVAST

Toelichtingen Overlopende Activa

X € 1.000

Overlopende activa	Stand primo 2020	Mutatie bij	Mutatie af	Stand ultimo 2020
Van overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
Maatwerk	9			9
Opbrengst ECA	0			0
Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel	**9**			**9**

X € 1.000

Overlopende activa	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2019
Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel	**6**	**9**
Nog te ontvangen bedragen	62	129
Nog te ontvangen OTO gelden		65
Nog te ontvangen PGV/COA	54	0
Nog te factureren Forensisch	17	14
Nog te factureren Technische Hygiëne zorg	24	83
Nog te ontvangen december 2020 Min VWS COVID-19	3.500	0
Nog te ontvangen RIVM COVID-19	40	0
Overige overlopende activa overheidslichamen	14	87
Vooruit betaalde kosten	262	139
Totaal overige overlopende activa	**3.973**	**517**
Totaal overlopende activa	**3.979**	**526**

EEN GEZOND HOUVAST

4.4.3. Vaste Passiva

Toelichting Eigen Vermogen

X € 1.000

Eigen vermogen	Saldo primo	Toevoeging	Onttrekking	Totaal saldo 2020
Algemene reserve	1.618			1.618
Gerealiseerd resultaat	71	69	-71	69
Reserve Personele lasten	494	131		625
Reserve Volwassen en Ouderenmonitor	69	23	-92	0
Reserve Frictiebijdrage Apeldoorn	657			657
Reserve personele kosten		71	-71	0
Saldo ultimo	**2.909**	**294**	**-234**	**2.969**

De algemene reserve vormt de weerstandscapaciteit van de GGD. De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om risico's af te dekken. De risico's zijn niet begroot, niet voorzienbaar, onverwachts en substantieel.
Om te bepalen welke omvang de algemene reserve moet hebben om als organisatie voldoende weerstandscapaciteit te hebben, verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag 2020.

Het gerealiseerd resultaat 2019 van totaal € 71.000 is bestemd voor de verwachte personele kosten om de achterstand bij Jeugdgezondheid als gevolg van moeilijke invullen van vacatures eind 2019 in te lopen. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.

GGD NOG heeft per 31 december 2020 de volgende bestemmingsreserves:

- Personele lasten;
  De bestemmingsreserve personele lasten is gevormd voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar.
- Volwassen en Oudermonitor;
  De volwassen en ouderen monitor neemt de GGD eens in de 4 jaar af. In 2020 is aan deze reserve € 23.000 toegevoegd. De kosten van de uitvoering van deze monitor zijn in 2020 onttrokken aan deze reserve;
- Frictiebijdrage Apeldoorn;
  De gemeente Apeldoorn heeft de GGD een frictievergoeding betaald van € 1.203.000 voor de bij de GGD ontstane kosten als gevolg van het uitnemen van de Jeugdgezondheid. De frictievergoeding heeft betrekking op de periode 2017 – 2021. In 2020 is er geen mutatie op deze reserve geweest.

- De reserve personele kosten welke aanvang 2020 is gevormd uit het resultaat van 2019, is in 2020 volledig benut.

Het resultaat uit het vorige boekjaar is als volgt bestemd:
X € 1.000

Gerealiseerd resultaat	Resultaat 2019
Reserve Personele lasten	71
Totaal	**71**

Het saldo van de rekening van baten en lasten 2020 bedraagt positief € 69.000. Het algemeen bestuur neemt een besluit hoe het resultaat wordt bestemd.

4.4.4. Voorzieningen

Toelichting Voorzieningen

X € 1.000

Voorzieningen	Werkloosheid wet	Boventallig personeel	Totaal saldo 2020
Saldo primo	95	83	178
Toevoeging	41	64	105
Onttrekking	-7	-33	-40
Vrijval	-88	0	-88
Totaal	**41**	**114**	**155**

De voorziening WW bestaat uit de WW-aanspraken van (tijdelijk) personeel in dienst van de GGD. Voor het afdekken van de risico's van de salarislasten welke niet direct of indirect toegerekend kunnen worden aan onze producten en programma's, is de voorziening boventallig personeel gevormd.

EEN GEZOND HOUVAST

4.4.5. Overlopende Passiva

Toelichting Overlopende Passiva

X € 1.000

Overlopende passiva	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2019
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	**460**	**337**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
Huisvestingskosten	18	36
Nog te betalen personeel / inhuur derden / deskundigen	322	60
Advieskosten	18	27
Automatisering	24	27
SOA / MMK / TBC	60	106
Slimmer Achterhoek	0	7
Opleiding AIOS	146	97
Overig nog te betalen kosten	80	39
Nog te betalen overige personeelslasten	1.662	1.131
Belastingen	58	57
	2.388	**1.584**
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
Jong Leren Eten	79	76
Verward gedrag	76	30
Regionale kenniswerkplaats jeugd NV	92	
Totaal overige overlopende activa	**247**	**106**
Totaal vlottende schulden	**3.095**	**2.027**

X € 1.000

Omschrijving	Stand primo 2020	Mutatie bij	Mutatie af	Stand ultimo 2020
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren				
Bijdrage soa	288	80	-20	348
Samen in beweging bewoners	0	25	0	25
Overige bijdragen van overheidslichamen	49	61	-49	61
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	**337**	**167**	**-69**	**435**

4.5. Overzicht baten en lasten per programma

X € 1.000

Rekening van baten en lasten per programma	Programma-begroting 2020	4e begrotings-wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking
Jeugdgezondheid				
Baten	979	1.194	1.031	-163
Lasten	4.859	5.168	5.112	-56
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-3.880**	**-3.974**	**-4.081**	**-107**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	71	71	0
Gerealiseerd resultaat	**-3.880**	**-3.903**	**-4.010**	**-107**
Algemene Gezondheid				
Baten	5.656	14.381	16.740	2.359
Lasten	7.042	14.176	15.451	1.275
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.386**	**205**	**1.289**	**1.084**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.386**	**205**	**1.289**	**1.087**
Kennis & Expertise				
Baten	278	339	384	45
Lasten	1.752	1.762	1.888	126
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-1.474**	**-1.423**	**-1.503**	**-81**
Dotatie reserve	23	23	23	0
Mutatie reserve	92	92	92	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.405**	**-1.354**	**-1.435**	**-81**
Overhead				
Baten	0	20	37	17
Lasten	5.140	6.661	7.377	716
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-5.140**	**-6.641**	**-7.340**	**-699**
Dotatie reserve	0	0	131	131
Onttrekking reserve	141	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-4.999**	**-6.641**	**7.471**	**-830**
Inwonerbijdrage en organisatie-projecten				
Baten	11.893	11.693	11.720	27
Lasten	233	0	23	23
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**11.670**	**11.693**	**11.697**	**4**
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**11.670**	**11.693**	**11.697**	**4**

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten bij het programma Algemene Gezondheid zijn ruim € 1,3 miljoen hoger dan bij de 4e begrotingswijziging 2020. De hogere lasten worden veroorzaakt door testen en bron- en contactonderzoek voor de bestrijding van COVID-19. Deze lasten worden volledig vergoed door VWS. De lasten bij het programma Overhead stijgen met ruim € 0,8 miljoen. Dit betreft kosten voor o.a. huur teststraten, telefoons, laptops etc. voor de ondersteuning van de bestrijding van COIVID-19. Ook deze lasten worden volledig vergoed door VWS.
Als laatste is er een stijging van de lasten bij het programma Kennis & Expertise ten opzichte van de 4e begrotingswijziging. Bij de 4e begrotingswijziging is er een ander uitgangspunt gehanteerd voor het overboeken van de kosten die zijn gemaakt voor COVID-19. Bij de vaststelling van het accountantsprotocol is daarom besloten om de kosten voor COVID-19 toe te rekenen conform het vastgestelde accountantsprotocol. De andere manier van toerekenen zorgt voor een verschuiving in de programma's. Dit resulteert is € 126.000 hogere lasten ten opzichte van de 4e begrotingswijziging.
De stijging van de dotatie reserve van € 131.000 wordt volledig veroorzaakt door de dotatie aan de reserve personele lasten doordat er meer vakantiedagen worden meegenomen naar het jaar 2021.

4.6. Overzicht taakvelden

Het BBV schrijft voor dat de GGD een overzicht in de jaarrekening opneemt met een verdeling van de baten, lasten en het saldo per taakveld. De taakvelden zijn door de rijksoverheid gedefinieerd. Onderstaand het overzicht met de verdeling naar taakvelden over 2020.

In € 1.000

Taakveld IV3		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	7.523	7.430	93
0.9	Vennootschapsbelasting	0	27	-27
0.10	Mutaties reserves	71	62	9
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten			-69
1.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing/brandweer	319	375	-56
7.	Volksgezondheid en Milieu			
7.1	Volksgezondheid	21.514	21.649	-135
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	555	370	185

4.7. Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten opgenomen.
Incidentele baten of lasten onder € 25.000 zijn niet opgenomen in het overzicht.
X € 1.000

Incidentele baten en lasten	Programma	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Lasten				
Kosten afkoop personeel	Overhead	0	107	107
Vrijval voorziening WW	Overhead	0	-88	-88
Scholingkosten niet ingezet ivm COVID-19	Overhead	260	181	-79
Hogere kosten HSC	Overhead	615	656	41
Forensische geneeskunde	AGZ	745	916	171
COVID-19			12.118	12.118
Totale incidentele lasten		**1.620**	**13.890**	**12.270**
Baten				
Nabetaling rijksvaccinatie 2019	AGZ	0	49	49
Forensische geneeskunde	AGZ	933	1.187	254
COVID-19			12.118	12.118
Totale incidentele baten		**933**	**13.354**	**12.421**

Het incidentele resultaat is € 151.000. Hiervan is € 82.000 verrekend met de vergoeding die de GGD ontvangt van VWS voor de bestrijding van COVID-19. Per saldo is het incidentele resultaat gelijk aan het gerealiseerde saldo in de jaarrekening van € 69.000.

4.8. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen neemt de GGD in de jaarrekening op als de financiële verplichting € 214.000 overschrijdt.

De GGD is eigenrisicodrager voor wachtgeld- en werkloosheidsuitkering. Wanneer voormalig personeel dat is afgekeurd, bij herkeuringen weer (gedeeltelijk) arbeidsgeschikt wordt verklaard, dient de GGD alsnog voor de lasten van wachtgeld- of werkloosheidsuitkering te betalen. Er kunnen daardoor altijd weer nieuwe verplichtingen ontstaan. Voor de bekende gevallen is een voorziening gevormd.

In oktober 2018 is een overeenkomst voor kopieerapparaten getekend voor de periode van 24 maanden met een optie voor 6 maanden. De jaarlijkse lasten van de nieuwe overeenkomst zijn ruim € 97.000.

In oktober 2020 heeft de GGD een overeenkomst telefoon- en datadiensten voor twee jaar gesloten met Vodafone. De jaarlijkse lasten die voortvloeien uit deze overeenkomst zijn ruim € 128.000.

Voor de locatie in Warnsveld is vanaf 1 oktober 2015 een contractuele verplichting aangegaan van € 195.000 per jaar met de gemeente Zutphen voor de huurperiode van 5 jaar. Deze overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd voor een periode van 5 jaar, eindigend op 25 september 2025. Vervolgens zal deze overeenkomst telkens met 1 jaar verlengd worden.
In het Gelre Ziekenhuis in Apeldoorn wordt een onderzoekslocatie voor TBC, reizigersvaccinatie en SOA gehuurd. Het huurcontract is ingegaan per 1 april 2015 en heeft een looptijd van 5 jaar. De aangegane huurverplichting per 31 december 2019, inclusief servicekosten en dienstverleningsovereenkomst, bedraagt per jaar ruim € 77.200.

Als gevolg van COVID-19 zijn diverse contracten afgesloten voor huisvesting/servicekosten € 55.000/maand, meubilair € 15.000/maand en computerapparatuur € 20.000/maand. Deze contracten hebben een looptijd korter dan één jaar. De opzegtermijnen van de verschillende contracten variëren.

EEN GEZOND HOUVAST

5. WNT-verantwoording 2020

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op GGD Noord- en Oost-Gelderland.
Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor GGD Noord- en Oost-Gelderland is € 201.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De functie van lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur én van voorzitter van het dagelijks en het algemeen bestuur van de GGD zijn onbezoldigd.

5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	**Mw. J.J. Baardman**
Functie	Directeur
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	201.000
Bezoldiging	
Beloning	114.751
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	20.358
Subtotaal	*135.109*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	**135.109**
Gegevens 2019	
Duur dienstverband in 2019	1/10 - 31/12
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2019	
Beloning	27.988
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	4.887
Totaal bezoldiging 2019	**32.875**
Individueel WNT-maximum 2019	48.500

Overige leidinggevende topfunctionarissen

In het kader van de WNT vallen ook de leden van het dagelijks en algemeen bestuur onder de definitie van topfunctionaris. Aangezien alle bestuursleden onbezoldigd bij de GGD werken, volgen hieronder de termijnen waarin de bestuursleden in 2020 zitting hebben gehad in het algemeen/ dagelijks Bestuur.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Gemeente	Bestuurslid	Duur dienstverband in 2020	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
Aalten	J Wikkerink	1/1 - 31/12	X	X
Apeldoorn	D.H. Cziesso	1/1 - 31/12	X	X
Berkelland	M.H.H. van Haaren	1/1 - 31/12	X	
Bronckhorst	E. Blaauw	1/1 - 31/12	X	
Brummen	I. Timmer	1/1 – -31/12	X	
Doetinchem	J. Huizinga	1/1 – 31/12	X	X
Elburg	W. Krooneman	1/1 - 31/12	X	X
Epe	C.M. de Waard-Oudesluijs	1/1 – 31/12	X	X
Ermelo	H. de Haan	1/1 – 31/12	X	
Harderwijk	M. Companjen	1/1 – 31/12 30/9 – 21/12	X	X
Hattem	M. Hospers	1/1 – 31/12	X	
Heerde	H.J. Berkhoff	1/1 - 31/12	X	
Lochem	H. van Zeijts	1/1 – 31/12	X	
Montferland	W.G.H. Sinderdinck G.J.M. Mijnen	1/1 – 1/7 31/12	X	
Nunspeet	G. van den Berg P. Teeninga	1/1 – 1/8 1/11 - 31/12	X X	X
Oldebroek	E.G. Vos-van de Weg	1/1 – 31/12	X	
Oost-Gelre	J. Hoenderboom	1/1 – 31/12	X	
Oude IJsselstreek	M.A. Overduin-Biesma	1/4 – 12/12	X	
Putten	G. Priem P. Koops	1/1 – 21/1 30/3 - 31/12	X	
Voorst	W. Vrijhoef	1/1 – 31/12	X	
Winterswijk	E.S.F. Schepers-Janssen	1/1 - 31/12	X	
Zutphen	M. ten Broeke	1/1 – 31/12	X	
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	A. Vermeulen M. Besselink	1/1 – 1/5 9/7 - 31/12		X X

6. Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat decentrale overheden, waaronder ook de GGD NOG, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2020 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 250.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2020.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	250			

		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	233	189	222	218
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	17	61	28	32
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	19.226			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	19.226			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.181	17.207	20.423	20.084
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	233	189	222	218

7. Controleverklaring

(van de onafhankelijke accountant - volgt)

8. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2020			Realisatie 2020		
	uren	tarief in €	bedrag in €	uren	tarief in €	bedrag in €
Coördinator	1.365	91,35	124.693	1.365	91,35	124.693
Projectondersteuning	1.350	55,87	75.424	1.350	55,87	75.424
Totaal coördinatie	**2.715**		**200.117**	**2.715**		**200.117**
Totaal Bemoeizorg (incl. € 7.330 uitbreiding)	**3.000**	**77,63**	**240.220**	**3.000**		**229.586**
Verpleegk. spreekuur dak- en thuislozen	**90**	**69,85**	**6.287**	**90**	**69,85**	**6.287**
Centrale Toegang						
Projectcoördinatie	3.400	77,38	263.092	3.400	77.38	263.092
Psychiater			0	0		0
Beroep en bezwaar			0			0
Zorgmonitor			24.500			36.368
Totaal centrale toegang	**3.400**		**287.592**	**3.400**		**299.460**
Totaal generaal	**9.205**		**734.216**	**9.205**		**735.450**

Dekking kosten Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2020	Realisatie 2020
Budget Noord Veluwse gemeenten	721.716	722.950
Extra middelen voor automatisering	12.500	12.500
Totaal Inkomsten	**734.216**	**735.450**

Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ

Omschrijving	Uren	Tarief in €	Bedrag in €
Subsidie Backoffice Multi probleemsituaties/vangnet Zutphen 2020			
Inzet verpleegkundige	800	77,38	61.904
Inzet adm. medewerker	100	55,87	5.587
Afronding			
Totaal toegekende subsidie	**900**		**67.491**
Kosten Backoffice Multi probleemsituaties/vangnet Zutphen 2020			
Inzet verpleegkundige	800	81,42	65.136
Inzet adm. medewerker	100	58,79	5.879
Totaal gerealiseerde kosten	**900**		**71.015**
Afrekening subsidie			
Ontvangen voorschot			67.491
Kosten			71.015
Afrekening			**3.524**

Bijlage 3: Afrekening algemene Inwonerbijdrage

Begrote Inwonerbijdrage per gemeente 2020

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2018 incl Apeldoorn	Aantal inwoners 31-12-2018 excl. Apeldoorn	Begroting 2020 Publieke Gezondheid in €	Begroting 2020 Jeugd gezondheid in €	Begroting 2020 Totaal in €
Aalten	27.007	27.007	211.504	214.232	425.736
Berkelland	43.899	43.899	343.792	348.227	692.020
Bronckhorst	36.219	36.219	283.647	287.306	570.953
Doetinchem	57.543	57.543	450.645	456.458	907.102
Montferland	36.028	36.028	282.151	285.791	567.942
Oost Gelre	29.700	29.700	232.594	235.594	468.188
Oude IJsselstreek	39.462	39.462	309.044	313.031	622.075
Winterswijk	28.907	28.907	226.383	229.304	455.687
Regio Achterhoek	**298.765**	**298.765**	**2.339.760**	**2.369.943**	**4.709.703**
Apeldoorn	162.456	0	1.272.264	0	1.272.264
Brummen	20.672	20.672	161.892	163.980	325.872
Epe	33.151	33.151	259.620	262.969	522.589
Hattem	12.170	12.170	95.309	96.538	191.847
Korting Hattem ivm Logopedie			0	-3.379	-3.379
Heerde	18.549	18.549	145.265	147.139	292.405
Lochem	33.600	33.600	263.136	266.531	529.667
Voorst	24.401	24.401	191.095	193.560	384.655
Korting Voorst ivm logopedie			0	-6.777	-6.777
Zutphen	47.605	47.605	372.816	377.625	750.441
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	**352.604**	**190.148**	**2.761.397**	**1.498.186**	**4.259.584**
Elburg	23.087	23.087	180.804	183.137	363.941
Ermelo	26.855	26.855	210.313	213.026	423.340
Harderwijk	47.572	47.572	372.557	377.363	749.920
Nunspeet	27.485	27.485	215.247	218.024	433.271
Oldebroek	23.594	23.594	184.775	187.159	371.933
Putten	24.200	24.200	189.521	191.966	381.486
Regio Noord Veluwe	**172.793**	**172.793**	**1.353.217**	**1.370.675**	**2.723.891**
Totaal GGD Noord en Oost Gelderland	**824.162**	**661.706**	**6.454.374**	**5.238.804**	**11.693.178**
					0
Bijdrage per inwoner			**7,831**	**7,932**	**15,762**

Realisatie en afrekening Inwonerbijdrage per gemeente 2020

Gemeente	Aantal inwoners 01-01-2020	Realisatie 2020 Publieke Gezondheid in €	Realisatie 2020 Jeugd gezondheid in €	Realisatie 2020 totaal in €	afrekening 2020 bijdrage per gemeente
Aalten	27.117	211.431	214.370	425.802	66
Berkelland	43.748	341.103	345.845	686.948	-5.072
Bronckhorst	36.052	281.098	285.005	566.102	-4.850
Doetinchem	58.009	452.296	458.583	910.879	3.777
Montferland	36.009	280.762	284.665	565.427	-2.515
Oost Gelre	29.623	230.971	234.181	465.152	-3.036
Oude IJsselstreek	39.392	307.140	311.409	618.548	-3.527
Winterswijk	28.865	225.061	228.189	453.249	-2.438
Regio Achterhoek	**298.815**	**2.329.862**	**2.362.247**	**4.692.107**	**-17.595**
Apeldoorn	163.829	1.277.375	0	1.277.375	5.111
Brummen	20.756	161.835	164.084	325.919	47
Epe	33.186	258.751	262.348	521.099	-1.490
Hattem	12.213	95.225	96.548	191.773	-73
Korting Hattem ivm Logopedie		0	-3.379	-3.379	0
Heerde	18.587	144.923	146.937	291.860	-544
Lochem	33.730	262.993	266.648	529.641	-26
Voorst	24.546	191.385	194.045	385.431	776
Korting Voorst ivm logopedie		0	-6.777	-6.777	0
Zutphen	47.942	373.804	379.000	752.804	2.363
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	**354.789**	**2.766.291**	**1.499.454**	**4.265.746**	**6.164**
Elburg	23.161	180.586	183.096	363.683	-258
Ermelo	27.005	210.558	213.485	424.043	703
Harderwijk	48.429	377.601	382.850	760.451	10.530
Nunspeet	27.845	217.108	220.125	437.233	3.962
Oldebroek	23.645	184.360	186.923	371.283	-651
Putten	24.113	188.009	190.622	378.632	-2.855
Regio Noord Veluwe	**174.198**	**1.358.222**	**1.377.101**	**2.735.325**	**11.431**
Totaal GGD Noord en Oost Gelderland	**827.802**	**6.454.375**	**5.238.802**	**11.693.178**	**0**
Bijdrage per inwoner		**7,797**	**7,905**	**15,701**	